

Dendrobium daklakense

Ngày 5-4-2010, khi đến thăm Ban Mê Thuột qua sự giới thiệu của anh Cao Bá Hảo, chúng tôi đã may mắn gặp anh Dương Toàn, người đầu tiên tìm ra cây lan mới lạ này.

Là một người trầm lặng ít nói, anh chỉ cho tôi cây lan trồng trong một chậu đất và hỏi về cây lan này. Thú thực với anh, đây là lần đầu tôi trong thấy trong số hàng trăm cây lan lạ mắt của quê hương xưa cũ mà anh trồng trong khoảng vườn rộng rãi, nên đành chịu thua.

Sau đó cây lan đã được công bố như sau:

Orchidaceae *Dendrobium daklakense* [Tich](#), [Schuit.](#) & [J.J.Verm.OrchideenJ.](#) 17(4): 161 (-162; figs.). 2010

Distribution: Vietnam (Indo-China, Asia-Tropical)

Type Information

Colector(s): N.T.Tịch s.n

Locality: Dalak Provinz

Collection date: 2009-11-10

Căn cứ vào các dữ liệu và hình ảnh do anh Dương Toàn cung cấp, chúng tôi đã ghi trong mục lan Rừng VN từ A-Z:

30. *Dendrobium daklakense* Tich, N.T., Schuiteman, A. & Vermeulen, J.J. (2010).

Ảnh: Dương Toàn

Ảnh: Dương Toàn

Tên Việt: Hoàng thảo Đắc lắc.

Mô tả: Phong lan cao 60 phân. Chùm hoa ngắn, mọc gần ngọn, hoa 5-7 chiếc to 5 phân nở vào tháng 11.

Nơi mọc: Tây Nguyên.

Từ đó cho tới nay, đã 5 năm trôi qua, trên Internet vẫn chỉ thấy 2 tấm hình nguyên thủy của cây lan này và vài bức không được đẹp cho lắm, chứng tỏ cây lan này rất hiếm quý. Nhưng gần đây trên *Facebook* xuất hiện khá nhiều hình ảnh của cây lan đẹp này.

Ảnh: Nguyễn Văn Cảnh

Ảnh: Chu Xuân Cảnh

Ảnh: Bùi Việt

Ảnh: Nguyễn Phong

Ảnh: Nguyễn Quang Thuyết

Sau đây là những chi tiết do anh Nguyễn Văn Cảnh, Ban Mê Thuật, bổ túc: *Hoàng thảo thân nhỏ như chiếc đũa, cao 40-60cm, thân có lông đen, gần giống với thân của Bạch hạc Langbiang. Lá rộng 1cm, dài 4-5cm. Hoa mọc thành chùm khoảng 3-4 chiếc trên những mắt ở ngọn giả hành. Bông hoa to khoảng 2-3cm. Hoa nở vào tháng 10-12 hàng năm. Độ bền được khoảng 1 tuần. Hương thơm thoang thoảng hoặc gần như không có.*

Và lời ghi chú của anh Nguyễn Phong, Hà Nội: *Cây cao trung bình 30-40 cm, mọc thẳng đứng, thân mảnh màu xanh và có lớp lông mềm bao phủ. Lá màu xanh sẫm, hình thoi, đầu lá nhọn, lá dài 5 cm rộng 2 cm. Hoa màu trắng lưỡi màu vàng chia 3 thùy rõ rệt. Hoa mọc thành chùm từ 3 đến 5 bông trên phần ngọn cây. Hoa nở vào mùa thu đông (9-11) bền khoảng 15 đến 20 ngày, mùi thơm nhẹ.*

Chúng tôi xin bổ chính lại lời mô tả như sau:

Phong lan, thân cao 40-60 phân, có lông đen bao phủ. Lá màu xanh thẫm hình thoi, đầu lá nhọn, dài 4-5 phân, rộng 1-2 phân. Hoa mọc thành chùm 2-6 chiếc ở đốt gần ngọn, to khoảng 3-4 phân màu trắng, lưỡi vàng cam, nở vào cuối Thu (9-12), khoảng 1-2 tuần mới tàn, hương thơm nhẹ.

Nơi mọc: Đắc Lắc, Tây Nguyên.

Sáng sớm hôm nay, 21-11-14, trên trang Hoa Lan và những người bạn của anh Đình Thảo thấy tấm hình này, dù đã phóng to ra mà vẫn không biết có phải là cây *Den. daklakense* hay không?

Nếu bạn nào có thêm hình ảnh hay tin tức gì khác về cây lan này, xin vui lòng cho chúng tôi được biết để chia sẻ cùng với các bạn yêu lan. Thành thực cảm ơn trước.

Westminster 11-2014